

Dupuytren's kontraktur, opererad – arbetsterapi

Sammanfattning

Detta dokument beskriver riktlinjer för behandling av patienter med opererad Dupuytren's kontraktur.

Förutsättningar

Dupuytren's kontraktur är en förändring i handflatans bindvävsplatta. Sjukdomen börjar ofta med små knutor i handflatan som så småningom utvecklas till ärrstråk. Dessa gör att en eller flera fingrar, oftast dig IV och/eller V, drar ihop sig och inte går att sträcka ut. Tillståndet är inte smärtsamt. Orsaken till sjukdomen är okänt och tillståndet är ofta ärftligt.

När fingrarna har dragit ihop sig så att det påverkar användandet av handen kan det bli aktuellt med operation. Operationen innebär att förändringen i bindvävsplattan tas bort. Om fingrarna varit stela länge finns det risk för att fingrarna inte blir helt raka trots operation. Det finns även risk för att tillståndet kommer tillbaka.

Efter operationen gipsas eller bandageras handen i 3-7 dagar. Därefter kan träning påbörjas. Stygnen tas efter cirka två veckor.

Genomförande

1:a besöket

1:a besöket sker i samband med avgipsning hos sjuksköterska. Besöket sambokas AT/SSK antingen i Skene eller i Borås beroende på vart SSK-besöket sker. Patienten har nu endast ett lättare förband då de kommer till arbetsterapi.

- Lämna patientinformation ”Dupuytren's kontraktur – opererad”.
- Påbörja försiktig rörelseträning med hänsyn till såret. Undvik ytterläge.
- Uppmuntra patienten att använda handen i dagliga aktiviteter, dock viktigt att inte överanstränga handen första veckorna.

- Tillverkning av volar fingerortos för att bevara extensionen i fingrarna under tiden äret läker. Ortosen bör vara luftig om äret inte har läkt. Fingrarna läggs submaximalt extenderade med lätt böjda MCP-leder. Ortosen ska användas cirka 6 månader eller enligt operationsberättelse. Så länge fingret är mer flekterat på kvällen än på morgonen ska ortosen användas.

2:a besöket

2:a besöket sambokas också AT/SSK i samband med suturtagning, detta sker cirka två veckor efter operation.

- Fortsatta träningsinstruktioner, gradvis ökad flexion i PIP-leden allteftersom äret läker.
- Eventuellt justering av ortos.

3:e besöket

Cirka 2-3 veckor efter suturtagning.

- Ärrbehandling. När sårn är läkta instruera patienten om att tvätta handen dagligen samt att smörja in handen flera gånger om dagen med mjuk handcreme. Om äret blir tjockt och stumt kan ärrbehandlingsmaterial behöva användas, t ex silikongel eller Mepiformtejp. Detta används med fördel under ortosen.
- Vid problem med ärr som inte läker, hänvisa patienten till ortopedmottagning.
- Justering av ortos utifrån befintlig extension och sårsläkning.

Uppföljning

Uppföljning fortlöper så länge ortos behöver justeras och tills optimal handfunktion uppnåtts.

Dokumentinformation

För innehållet svarar

Ann-Marie Sigfridsson, leg. arbetsterapeut, Karin Bengtsson, leg. arbetsterapeut, Central arbets- och fysioterapienhet, SÄS

Fastställt av

Gunnar Helgesson, verksamhetschef, Neuro- och rehabiliteringsklinik, SÄS

Nyckelord

Arbets-terapi, arbetsterapeut, Dupuytren's, kontraktur, opererad, hand, händer